

Oradea—Nagyvárad, 1939. március 4 — Szombat
VIII. évfolyam, 46 (2041) szám.

* 4 lei

Posta- és távközlési minisztérium engedélye
No. 157.012/1934

MAGYAR LADÓK

BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9-11

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Felelős igazgató: FOLLMANN GÉZA
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

Van pápánk: XII. Pius

Van pápánk!

Eugenio Pacelli bíbornok-államtitkárt választották meg XI. Pius utódául

Az új pápa neve: XII. Pius

A Vatikánváros rádióállomásáról a világ minden tája felé szétsugárzott csütörtökön este az örömhír, hogy a bíbornok-testület a délutáni szavazáskor megválasztotta az új pápát. Pacelli Eugenio bíbornok-államtitkára esett a választás és ő XII. Pius néven foglalta el a pápai trónust. Középeurópai időszámítás szerint csütörtök délután 17 óra 39 perckor szállott föl az eredményes választást jelző fehér füst a Sixtus-kápolna kéményéből. Nyomban megjelent a Szent Péter-templomnak a térre néző erkélyén *Caccia-Dominioni*, a bíbornok főszertartásmester is, hogy az ősi hagyomány kihirdetési móddal tudtadja a világnak a választási eredményt. A téren szorongó száz-ezres tömegből felzudult az éljenzés és taps, aztán zengett a himnusz: *Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat!* Es megszólalt Róma négyszáz templomának a harangja, hogy ez a harangzúgás is továbbbszárnyaló örömet hirdessen az egész világnak.

Van Pápánk! A keresztény katolikus világnak ismét van legfőbb papja, ki a földön látható feje az Egyháznak és földi helytartója az Egyház égi fejedelmének, Jézus Krisztusnak.

Ahogy a római Szent Péter-téren összesereglett sokszázezer közönség a meghatott lelkesedéssel viharzó erejével nyilvánította örömet, úgy tört fel az öröm a világ minden részén a hívők lelkéből. A hívők sokszázmillió tömegén túl a népek minden sokaságában, a világ dolgait intézésének minden fórumán is bizonyára csak megilletődéssel és önkéntelen tiszteletadásal fogadják XII. Pius megválasztása hírére.

Az új pápa a maga nevével is a folytonosságot jelenti a hitért való munkában és az ember szeretet gyakorlatiá tételeiben. Vele olyan egyéniség lépett Szent Péter trónjára, aki eddig is már élénken kiemelkedett kortársai közül, s nagy alkotások emléke és továbbható valósága fűződik eddigi tevékenységéhez. Eddigi életfolyama tartalmasságát mintegy összefoglalóan jellemzi az, ahogyan államtitkári működését a megholdogult XI. Pius pápa méltatta, mikor őt személyének képviselőjével bízta meg a múlt évi eucharisztikus világkongresszuson. Az erről szóló bullának különös melegségű mondatai a következők: „Téged tehát kedvelt Fiunk, aki annyi buzgósággal és bölcsességgel osztod meg állandó mindennapi imádságos gondjainkat és az egész Egyház iránti aggodó szeretetünket. — Téged tehát, *lelkünk hűségét és ékesszóló tolmácsát*, legátusként küldünk ki.”

Az új pápa életrajzi adatai.

Az új pápa 1876 március 2-án született Rómában, s így éppen 63-ik születésnapján választották meg a pápai trónra. Ősei között sokan voltak, akik a pápai udvar világi tisztviselőiként éltek. Édesatyja, Pacelli Fülöp is, mint híres római ügyvéd a konzisztoriális ügyek jogtanácsosa volt a Vatikánban. Együttal pedig Róma város képviselőtestületének is tekintélyes tagja volt, s mikor e képviselőtestületben a korszellem és divat hitellenes támadásokat vezetett, Pacelli Fülöp hitvalló bátorsággal küzdött ezek ellen. Az apa mély vallásosságát örökölte fia, Eugenio is, akinek egyetlen vágya már ifjúkorában az volt, hogy Istennek szentelhesse magát.

Teológiai tanulmányait a híres, ősrégi Almo Collegio Capranicában végezte. Huszonhárom éves volt, mikor pappá szentelték s Neri Szent Fülöp ereklyéi felett a Santa Maria in Valicella templomában elmondta első szentmiséjét. A teológia után a jogi doktorátust is megszerezte. Tudományos munkássá-

got akart folytatni, ezért örömmel fogadta el azt a meghívást, mely a szeminárium tanári karába szólította. Közel egy évig tanított itt, mikor meghívást kapott a rendkívüli egyházi ügyek kongregációjába, amely tudvaleg nem más, mint a Szentszék külügyminisztériuma. Itt dolgozott a későbbi államtitkár, Gasparri bíboros irányítása alatt, aki akkor a rendkívüli egyházi ügyek vezetőtitkára volt. Gasparri rendkívül megszerette a tehetséges, tapintatos, diplomata-képességekkel megáldott fiatal papot, szárnyai alá vette, bizalmas munkakörben foglalkoztatta, kényes ügyeket bízott rá, amelyeket mással nem mert megoldani s Pacelli Eugenio a bizalomra nem is maradt érdemellen; társai már ekkor fényes karriert jósoltak neki. Rövidesen segédtitkár, majd helyettes titkár, aztán titkár lett.

1914-ben X. Pius pápa a kongregáció vezető titkárává nevezte ki. Megtartotta ezt az állását XV. Benedek pápa uralkodása alatt is. Három év múlva, 1917-ben pápai nunciussá nevezték ki s a pápa különleges missziót bízott rá: békét teremteni. Békét hozni a véráztatta Európa életébe. Pacelli meg is tett minden tőle telhetőt, sűrűn tárgyalt II. Vilmos császárral, igyekezett rábírni őt a további vérontás elkerülésére, de a történelem irányítása ekkor már kicsúszott az emberek kezéből s a háború befejezése sem a német vagy az osztrák-magyar állam vezetőitől függött. Pacelli, mint nuncius, éveket töltött Münchenben, mert ekkor még nem volt megszerelve a berlini nunciatura. Ez csak 1925-ben történt meg, amikor a Szentszék és Bajorország között konkordátum jött létre Pacelli vezgölködésére. A berlini nunciatura első vezetője Pacelli lett s egyúttal a berlini diplomáciai kar doyenje is. Új minőségében kötötte meg a konkordátumot Poroszországgal is

1929-ig maradt Pacelli pápai nuncius Berlinben. Ebben az évben Gasparri bíboros államtitkár, miután nagy művét, a Vatikán és az olasz állam kibékülését létrehozta, lemondott és utódjául nagy tanítványát, Pacellit ajánlotta. A berlini nuncius hazatér Rómába és átveszi új hivatalát, most már XI. Pius alatt. A Szentatya még ugyanazon év decemberében bíborossá szenteli államtitkárát s 1930 februárjában ünnepélyes formák között iktatja be legfelső méltóságába. Az a nyolc év, amelyet Pacelli bíboros az államtitkári székben töltött, az egyház felfokozott tevékenységének és a nagy korproblémák, szociális kérdések iránti fokozott érdeklődésnek a korszaka. Az ő nevéhez fűződik a katolicizmus ügyének biztosítása konkordátumok útján a különböző államokban, ő volt az, aki a Vatikán tekintélyével közreműködött a veszélyessé válható európai és világpolitikai ellentétek elsimításában és elintézésében.

A Szentatya fontos missziókat bízott rá több ízben: 1934-ben a buenos-airesi eucharisztikus kongresszuson először képviselte a pápát legátusi minőségében. Egy év múlva, 1935-ben Lourdesba küldte az ottani fényes ünnepségek bezárására. Ez az útja azért is fontos volt, mivel ez alkalommal készítette elő a Vatikán és Franciaország közti lelki kibékülést. Második útja Franciaországba 1937-ben folyt le, amikor a Szentatya kedvelt szentjének, Lisieuxi Kis Szent Teréznek tiszteletére emelt bazilikát felszentelte Lisieuxben. Ezalkalommal továbbépítette a kibékülés nagy művét. Negyedik külföldi útja, mint a Vatikán államtitkárának, Magyarországra vezetett, a 34-ik eucharisztikus világkongresszusra, amelyen történt nagyszabású megnyilatkozásai és útmutató tanításai méltán ragadtatták csodálatra az öt hallgató százezereket.

Helyszíni tudósítás a pápaválasztásról

Világérdeklődés a Szent Péter-téren. A csütörtök délutáni szavazás

(Róma, saját tudósítónk jelentése). A csütörtök délelőtti két eredménytelen szavazás után a bíborosi kollégium tagjai csütörtök délután 3 órakor újabb „scrutinium”-ra (titkos szavazásra) vonultak a Sixtus kápolnába.

Közben a Szent Péter-teret és az ennek folytatását képező Via della Reconziolatione hatalmas térségét újból előzönlí a népsereg. A Szent Péter-téren katonai csapatok állanak, hogy a rendet fenntartsák és szükség esetén balesetnél kéznél legyenek. A kora délutáni órákban a tér végtelenjében szinte még elvesznek a nézők, de 3 óra tájban már kezdenek újból sűrűsödni. Az obeliszk is, melynek alapköve és talapzata némi kényelmet nyújt, egy csoport középpontjává valik. Mindenütt kisebb-nagyobb társaságok állanak, üdvözlések hangzanak el, ismeretlenek beszédbe elegyednek, majd elválnak, nézelődnek, figyelnek és várakoznak.

Négy óra felé a nyüzgő emberáradatot már alig lehet áttekinteni. Mindenféle nyelv hallható itt: angolul, németül, franciául, lengyelül, spanyolul éppúgy beszélnek, mint olaszul. Szerzetesek és apácák, diákok és katonák, minden nemzetből való utasok békés egyetértésben és feszülő várakozásban figyelik a történéseket. Itt is, ott is hangosan társalkodó, néha vitatkozó csoportok, amelyek szájáról csak egy-egy név ulti meg szó-

foszlányként az ember fülét: *Pacelli... Ma non-Dalla Costa... Maglione...*

A Szent Péter-térre nyíló mellékutcákból szakadatlanul özönlnek a további csoportok. A vilamosok, autóbuszok egyre öntik a hatalmas emberáradatot. Surranó autók s dobogó paripáktól vont fogatok az előkelőségeket hozzák, ezek is felsorakoznak az oszlopsor mentén s várakoznak türelmesen. Külön fenntartott helyeken a főnemesség pompás fogatai, a diplomaták autói fedezhetők fel...

Öreg és fiatal rikkancsak kiabálva árulják XI. Pius képét és emlékérmét, valamint a konklávénak minden elképzelhető nyelven való leírását. De azért a hangulat inkább várakozásteljesnek, örvendőnek mondható, mintsem feszültnek. Senkisé gondol komolyan arra a lehetőségre, hogy a mai első konklávé nap egyúttal utolsó, vagyis eredményes is lesz. De azért a pillanat világtörténelmi jelentőségének felszínre nem törő tudata önkéntelenül is megihleti a lelkeket.

Felszáll a fehér füst...

„Nagy örömet hirdetek nektek!”

A Szent Péter templom baloldali saroktoronyának óramutatója közben lassan halad az útján. Az emberek alig veszik észre, milyen régóta várakoznak. A türelmetlenségek jele alig látszik. Itt-

ott riadó hírek szállnak fel, de csakhamar el is ülnek.

Félhat óra tájban — római időszámítás szerint — azonban végig morajlik a hatalmas tömegben a varázslatos szó: *La fumata... La fumata...* A szemek kitágulnak, a kis kémény kürtjére szegődnek... Végre csakúgyan kis füstgomoly kavandik ki a kürtön...

E bianco! E bianco!... „Fehér... Fehér!... — kiáltják és ebben a pillanatban, a még egyáltalán nem várt eredmény biztos tudatában egy szempillantás alatt a szó szoros értelmében kitüzesednek az arcok, könnybe lábadnak a szemek és valami megfoghatatlan örömjúgás tör elő a jó félmilliónyi hatalmas tömeg ajkán.

A kémény fehér szűk csüvéből valóban egy kis felhőcske száll az égnek. Ismét egy pillanatra merov várakozás és mélységes csönd... Az emberáradat mintha még mindig nem akarna hinni abban, hogy már volna új pápa. De ez csak egy szempillantásig tart és újból feltör, de most már ezerszeres erővel 500 ezer főnyi tömeg torokból az újjongó kiáltás: *E bianco! E bianco!*... És ebben a pillanatban már ki is tárulnak a Szent

Péter templom középső balkonjainak ajtajai, feltűnik két szolga, akik a jól ismert tiarás piros seelyem szőnyeget leeresztik a balkon korlátjára. Még egy pernyi várakozás és megjelenik az erkélyen a protodiaconus-bíboros, *Caccia Dominioni* alakjában, ki érces, zengő hangon szól a most már valóságos örömmámorban úszó tömeghez!

„*Annuntio vobis gaudium magnum: Habemus Papam, Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum Dominum Eugenium, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Pacelli, qui sibi imposuit nomen: Pius XII.*“ „Nagy örömhírt hirdetek nektek: Van pápánk Öminenciája Pacelli Jenő, bíboros úr személyében, aki magának a XII. Pius nevet választotta“.

A protodiaconus már az új pápa keresztnévének kimondásakor kénytelen szünetet tartani, mert a név hallatára a félmillió tömeg oly mámoros örömjúgásban harsan fel, hogy a szó szoros értelmében elnyeli a bíboros protodiaconus szavát. Még hosszabban megújult a tömegzengés a „Pacelli“ név és a Pius név kimondásakor.

Evviva, evviva Pio duodecimo... Evviva il Papa... Evviva Pio duodecimo.

„Krisztus győz, Krisztus kormányoz, Krisztus uralkodik“

Téged Isten dicsérünk! Az új pápa első áldásosztása „a városnak és a világnak“

A tömeg valóságos örömmámorban uszlik, zsebkendők lobognak égfelé, majd feltörnek a sokszázézeres tömeg ajkán a Krisztushoz való himnusz hangjai: — „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat“... Majd az erkélyről *Caccia Dominioni* bíbornak énekszava megkezdődik a „Te Deum laudamus“ szolnárát. A tömeg gyönyörű összhanggal énekl tovább a hálaadás szavait, s az ének ütemét a Szent Péter-templom nagyharangja vezényli.

Még nincsen hét óra — római időszámítás szerint — de már erősen sötétedik, amikor egy percre ismét valami leirhatatlan mozgás vesz erőt a várakozók százazeire. Mindenki leveszi kalapját, a több század főnyi olasz királyi és császári katonaság vígyázállásba helyezkedik. A bíborosok nagy kíséretében, a violaszín ruhába öltözött főszertartás-mestertől vezetve megjelenik az új pápa alakja. Széles vörös szalaggal díszített vörös kalapját a szolgák kezébe adja, azután végtelen üdvölgés közepette az erkély korlátjához lép. Hófehér pápai reverenda van már fejedelmi alakján. Mellén széles vörös stóla csüng alá. Végtelen komolysággal tekint az újjongó tömegre, míg végre az ezüstkürtök szavára mélységes csönd támad. És ekkor felhangzik az új pápa XII. Pius jól ismert érces hangja:

Sit nomen Domini benedictum... Adjutorium nostrum in nomine Domini... Itt a két kéz felemelkedik, hármás keresztet ír le a levegőben, miközben felhangzanak az első áldás szavai, az „Urbi et orbi“ (a városnak és a világnak) szóló első áldásé.

A csütörtöki három szavazás lefolyása

Részletek az új pápa megválasztásáról

(Róma. Saját tudósítás.) Mint lapunk tegnapi számában már beszámoltunk róla, a csütörtökön délelőtt megtartott két pápaválasztó scrutinium (szavazás) nem hozta meg a kellő eredményt. Ezért csütörtökön délután az előírás időben ismét elhangzott a bíborosok cellái előtt a szokásos felhívás: *In capelam, Domini!* (A kápolnába urak!)

A bíborosok a megállapított rendben újból bevonultak a Sixtusi kápolnába, ahol csakhamar kezdetét vette a harmadik szavazás.

A délelőtti pápaválasztás eredményéről a dolog természete szerint semmiféle részlet nem szivárgott ki, azonban minden jel arra mutat, hogy már a délelőtti két szavazás után is biztosra volt vehető *Pacelli* kardinális megválasztása.

A szavazás a délutáni scrutinium során is a szigorúan meghatározott előírások szerint ment végbe: a bíborosok rangsor szerint járultak kitöltött szavazólappjukkal a kápolna oltára előtt felállított zöld takarójú nagy asztalra. A bárom beteg bíboros szavazatát az erre

„*Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus Amen. Aldjon meg benneteket a Mindenható Isten, az Atya, a Fiu és Szentlélek. Amen.*“

A pápai gárdák és a királyi és császári csapatok tisztelegnek. A pillanat történelmi.

Az áldás szavai után ismét feltör a tetszés roppant vihara, lobognak a zsebkendők, levegőbe repülnek a kalapok:

— *Evviva Pio duodecimo... Evviva, evviva il papa!*

Ebben a pillanatban megkondulnak a Szent Péter-templom hatalmas harangjai, pár perccel utóbb csengve-bongva megszólal Róma 400 templomának többi harangja is. A harangzúgás melódiajának tengerében vesz tudomást róla a Szent Péter-téren felállított mintegy 20 rádióleadó útján nemcsak az Örökváros, hanem 5 világrész, hogy Szent Péter trónján megtörtént az örsékváltás, Krisztusnak új földi helytartója van.

Az új pápa címere: a béke galambja.

Az új pápa címere egy galambot ábrázol, amely csőrében a béke olajágát tartja. Római jelentés szerint XII. Pius pápa koronázása március 12-én lesz. A koronázás után — 1870 óta először — a lateráni Szent János Bazilikába megy és bírtokába veszi, mert a Bazilika a pápák tulajdonát képezi.

a célra kisorsolt három u. n. infirmarius bíboros szedte össze.

A szavazólapok összegyűjtése után követ-

A világ közvéleménye és sajtója a pápaválasztásról

A fasiszta Olaszország népe hódoló érzéssel fogadja XII. Pius

A nemzetközi sajtó és a világ közvéleménye általános örömmel és meglepéssel vette tudomásul, hogy Szent Péter trónja XI. Pius pápa örökébe a bíborosi testület *Pacelli* bíborost választotta meg. Különböző lapvélemények valamenynyien megegyeznek abban, hogy *Pacelli* bíboros méltó arra a kitüntetésre, amelynél nagyobb ember nem részesülhet. Különösen kiemelik *Pacelli* bíborosnak, az egykori pápai államtitkárnak diplomáciai képességeit és rendkívüli szervező erejét. Általában az a meggyőződés, hogy XII. Pius méltó módon folytatja azt a munkát, amelyet elődje XI. Pius félbehagyott.

Rómában megjelenő *Giornale d'Italia* különkiadásban számol be *Pacelli* bíboros megválasztásáról. Vezetékkében megállapítja a lap, hogy a fasiszma uralma óta most volt az első konklávé

kezelt a szabályszerű *összeolvasás*, majd a szavazatok *megszámlálása*. E harmadik szavazási eredmény részleteiről *ezidőszertint természetesen még nincsenek megbízható jelentések*, de minden jel arra mutat, hogy az új pápát *csaknem az összes szavazatok egyhangúsággal választották meg*.

E harmadik szavazás eredményének kihirdetése után sorsolással a bíbornoki testület három bíborost választott, hogy most már az egész választást revidiálják. Miután az ügynevezett ellenőrző bíborosok (*recognitores*) is rendben levőnek találták a választást, a megválasztott pápa nevéét ünnepélyesen proklamálták a *bíboros kollégium színe előtt*.

Erre a bíboros kollégium dékánja, *Genaro Granito di Belmonte* bíboros a pápává választott *Pacelli* elé lépett és ezt kérdezte:

— *Acceptasne electionem canonice factam?* Elfogadod-e a megválasztást, mely a kánonok előírása szerint történt?

— *Accepto. Elfogadom, — volt Pacelli kardinális válasza.*

Ebben a pillanatban a bíboros kollégium összes tagjai a megválasztott köré gyülekeztek, a sixtusi-kápolnában felállított 62 bíborosi baldachin a megválasztottát kivéve mind leereszkedett.

A bíboros-kollégium dékánja tovább kérdezte:

— *Es milyen nevet választasz magadnak?*

— *XII. Pius, — volt az új pápa válasza.*

Erre a bíborosi kollégium tagjai kinevezésük sorrendjében első hódolatra a megválasztott új pápa elé járultak, megcsókolták annak kezét és lábát. Az új pápa viszont arcon csókolta valamennyi bíbornokot.

Majd a pápa cellájába vonult vissza, ahol magára öltötte a már előre elkészített pápai fehér reverendát a Szent Péter-templom erkélyére vonult első áldásosztásra.

Az új pápa jelszava.

Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa élete és pápai működése jelszavává a következő mondatot választotta: Opus justitiae pax. (A békesség az igazság műve.) Mint emlékeztetés, X. Pius pápának jelszava ez volt: *Instaurare omnia in Christo* (Mindent megújítani a Krisztusban.) XI. Pius pápának pedig: *Pax Christi in regno Christi.* (Krisztus békéje Krisztus országában.)

E. Card. Pacelli

XII. Pius pápa vatikáni államtitkár korából való aláírása, amelyet Nagyváradon őriznek

és a pápaválasztás a legteljesebb szabadságban és rendben folyt le. Az olasz nép hódoló érzését tolmácsolja a lap abban a hitben, hogy az Egyház szenátusának tagjai nem csalódtak akkor, amikor *Pacelli* bíborost választották. A *Giornale d'Italia* örömmel utal arra a körülményre, hogy XII. Pius pápa római születésű. 200 év óta most van ismét római születésű egyházfejedelmé a világ összes katolikusainak. A legutolsó római születésű pápa *Conti de Segni Michel-Ange* volt, ki XIII. Ince néven 1721-től 1724-ig uralkodott.

Angol meglepődés, amerikai öröm.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph így ír *Pacelli* bíboros megválasztásáról. Ha XI. Pius pápa abban a helyzetben lett volna, hogy ő maga jelölje ki utódját, akkor sem talált volna meg-

felelőbb utódot, mint Pacelli bíborost. Különben maga is gondolt arra, hogy államtitkára lesz örökösé és azért küldte el Amerikába és Franciaországba és a többi országokba, hogy megismerje a világon élő katolikusok helyzetét.

A lap jelentése szerint Amerikában is örömmel üdvözölték Pacelli bíboros megválasztását. Hull államtitkár örömet és meglepetését fejezte ki Pacelli bíboros megválasztása felett. Annál is inkább, mert XII. Pius pápa már bíboros korában nagy beszédet tartott a fajelmélet tultengései ellen.

A franciák örülnek. Maglione Luigi bíborost várják vatikáni államtitkárnak.

Párizsból jelentik: Pacelli bíboros pápává való választását általános örömmel fogadta Párizs és Franciaország népe, valamint a francia sajtó. Párizsban egyébként már napok óta biztosra vették Pacelli megválasztását. A lapok különösen méltatják külpolitikai téren való nagy jártasságát, főpásztori bölcsességét és diplomáciai terén szerzett gazdag tapasztalatait. A Paris Soir értesülése szerint Pacelli bíboros a szavazáskor Luigi Maglione bíborosra adta szavazatát, Maglione viszont Pacellire. A lap úgy tudja, hogy XII. Pius pápa Maglione bíborost bizza meg az államtitkársággal.

Német sajtóhang méltatja az új pápa tudományos képzettségét.

Berlinből jelentik: A Berliner Lokalanzeiger foglalkozik elsőnek a pápaválasztás eredményével. Megemlíti, hogy nagyon ritka eset, hogy a bíboros államtitkárt válasszák meg az elhunyt pápa utódjává, mert ezzel tulajdonképpen csak az elhunyt pápa bizalmi emberét ültetik Szent Péter trónjára és az elhunyt pápa uralkodását hosszabbítják meg. A lap a továbbiakban méltatja Pacelli bíboros tudományos képzettségét s hangoztatja, hogy a római katolikus egyház fejedelmének valóban széleskörű hivatása van.

Kettős öröm a nemzeti Spanyolországban.

Burgosból jelentik: A nemzeti Spanyolországban is általános örömmel fogadták Pacelli bíboros megválasztását. Különösen azt hangsúlyozzák ki, hogy Pacelli volt az államtitkára az egyházi államnak, amikor az a nemzeti Spanyolországot elismerte. Diplomáciai körök kijelentése szerint a csütörtöki nap kétszeres örömet hozott a nemzeti Spanyolországban: Pacelli bíboros pápává való választása és Petain tábornagnak burgosi nagykövetté való kinevezését.

A bucuresti római katolikusok hálaadó istentiszteletre gyűltek.

Bucuresti. Saját tud. Bucurestiben csütörtökön este nyolc óra után lett köztudomásúvá a pápaválasztás eredménye. A katolikus templomok hangjai istentiszteletre hívták a híveket. A Szent József székesegyházban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen a hívek nagy tömegei vettek részt. Éjjel fél 12-kor egy másik katolikus templomban, a Baratiában volt hasonló hálaadó istentisztelet.

Meghalt Rott Nándor veszprémi püspök

Sok nagy alkotás hirdeti az elhunyt főpap emlékét

Veszprémből jelentik: Rott Nándor veszprémi püspök pénteken délelőtt 3 heti súlyos betegeskedés után meghalt. Halálát influenzából beállott szivgyengeség okozta. A 70 éves egyházi nagy türelmessel viselte betegségét és környezetével utolsó pillanatáig együtt imádkozott. Rott Nándor veszprémi püspök 1869-ben született. — Előbb az esztergomi papnevelő intézetben tanulmányi felügyelő és teológiai tanár volt, majd 1902-ben a bécsi Augustineum igazgatójává nevezték ki. 1908-ban lett esztergomi kanonok, míg 1911-ben a budapesti központi papnevelő intézet kormányzója lett. Veszprémi püspökké 1917-ben szentelték. Az ő nevéhez fűződik számos új püspök, a veszprémi kis szeminárium, a hévízi papiotthon és a papi nyugdíjintézet vagyona gyarapító Ferdinánd-alap létesítése. Ő volt a Zsófia gyermekszanatórium kormányzó elnöke. Nagyrészt egyházi-irodalmi munkája: „A csoda és a természetudomány”.

Rott Nándor püspököt valószínűleg hétfőn emelték. A veszprémi püspöki széket dr. Tóth Tihamér, a hírneves egyházi eszónok foglalja el, ki utódlási joggal kinevezett segédpüspöke volt az elhunyt egyházfőnek.

A Romániai Katolikus Nőszövetség a csíksomlyói Mária kegyeszobor kicsinyített másával kedveskedik az új pápának

Csíkszereda. Saját tud. A Nemzetközi Katolikus Nőszövetség választmánya nemrég ülésezett. Többek között, az az igazi női gyöngéd érzésből, vallásos ragaszkodásból fakadó indítvány is elhangzott az ülés végén, mivel kedveskedjék minden országnak a most választandó új pápának Szent Péter trónja elfoglalása alkalmával?

Románia Katolikus Nőszövetségének nagyon

kedves és a székelyeket közelről érdeklő indítványa talált elfogadásra: nem adhat méltóbb ajándékot a Szentatyának, mint a csíksomlyói kegyestemplom, csodatevő, híres Szűz Mária szobrának kicsinyített mását. A kis szobrot, melyet az ország egyik legnevesebb szobrászművész készített el, női küldöttség viszi el Rómába, az örök városba, az új pápa beiktatási ünnepségei alkalmával.

Gafencu külügyminiszter elindult lengyelországi útjára

Szombaton reggel érkezik Varsóba. A látogatás munkarendje

Bucuresti. Saját tud. Pénteken reggel 9 óra 22 perckor Gafencu Grigore külügyminiszter elindult Bucurestiből lengyelországi látogatására.

A külügyminiszter vonata pénteken délután 18.52-kor érkezett meg Sniatyn keleti pályaudvarra, ahonnan a lengyel külügyminiszter egy kiküldött üdvözlőlevele a román külügyminiszterhez.

Gafencu látogatásának munkarendje továbbra így alakul: Szombaton, március 4-én délelőtt 10 órakor érkezés a varsói keleti pályaudvarra, ahol Beck ezredes, továbbá a város elnöke, a főváros kormánybiztosa, Beck külügyminiszteri kabinet igazgatója és Kobilanski protokollminiszter fogadják. Az állomásról Gafencu egyenesen a Blanck-palotába hajt, ahol varsói tartózkodása idejére elszállásolták, míg kísérete az Europeiskiszállodában száll meg. Gafencu 11 órakor megérkezik Beck ezredes, 12.10 perckor látogatást tesz a miniszterelnöknél, 12.30-kor pedig a köz-

társaság marsallját Rydz Smiglyt látogatja meg, 13 órakor Gafencu megkoszorúzza az ismeretlen hős sírját, 13.30-kor díszbéd következik a Blanck-palotában, amit a miniszterelnök ad. Lakoma után 17 órakor Beck visszaadja a román külügyminiszter látogatását, majd félóra múlva a miniszterelnök tesz látogatást Gafencunál. Este 20.30 órakor vacsora lesz a külügyminiszteri irodában, amelyet fogadás követ. Vasárnap, március 5-én délelőtt különleges tanácskozásokat folytat Gafencu, majd 13 órakor kihallgatáson jelenik meg a köztársasági elnöknel, 13.30-kor díszbédet vesz részt a köztársasági elnöknel. 20.30-kor vacsora lesz a román nagykövetségen, amit fogadás követ. Hétfőn, március 6-án délelőtt tanácskozások lesznek Beck külügyminiszterrel. Végül 15 órakor Gafencu elutazik Varsóból és március 7-én reggel 4.11 órakor lép újra román területre.

Göring porosz miniszterelnök nagy beszédet mondott Németország légi haderejének felkészültségéről

„Ebben az évben a német légi haderő fejlesztésére újabb óriási erőfeszítéseket fognak tenni!” — jelentette be a porosz miniszterelnök

Berlinből jelentik: Göring porosz miniszterelnök a német hadirepülés nagy ünnepsége alkalmával a német hadsereg vezérkarának jelenlétében hatalmas beszédet mondott:

— Németország ebben az évben az összes rendelkezésre álló eszközöket igénybe veszi, hogy tovább fejlessze légi haderejét. Légi haderőnk felsőbbbbségét nemcsak megőrizzük, hanem még növeljük. Nemzetünknek egyesült erővel legyőzhetetlennek kell maradnia. A német nemzet 80 millió emberből áll és ereje évről-évre növekedik. A nemzeti szocialista pártunk és az államunk gondja van a nemzet egészségére s biztosítani tudja azt, hogy Németország lakosainak száma rövidesen 100 millióra emelkedjék. Egyetlen német ifjú sem vesz el, valamennyi tökéletes katonai kiképzésben részesül.

— Az elmúlt év szeptemberében csak légi haderőnk hatalmas erejének köszönhetjük, hogy a háború viharfelhői eltűntek. Azokban az emlékeztető napokban mi parancsszóra várva készen állottunk. Egyetlen mozdulatunkkal halálos csapást mérünk volna az ellenségre. Nemzetünknek hálás köszönettel kell fordulni a Mindenhatóhoz, hogy Európát akkor megmentette a háború borzalmaiktól. Megőriztük a békét, mert egyetlen vasakat uralkodott azokban a pillanatokban Németországban, s emögött a vasakat mögött lábhoz-tett fegyverrel állottak hadseregünk vitéz katonái.

Légi haderőnk legyőzhetetlen. Légvédelmi ezredeink, útegeink ultramodern főlsereléseit pánikbangulatot keltettek az idegenben hangoskodó

agitátorok körében. Egyetlen ténnyel győztük le ellenségeinket: azzal, hogy Németországnak van a legerősebb légi hadereje a világon.

Elesíteniük kell kardunkat, amellyel megtudjuk védeni a német nép évszázados jogait. A mi szótárainkból ki kell törölni azt a szót, hogy „félelem”.

Ebben az évben, 1939-ben a német légi haderő újabb, óriási erőfeszítést fogunk tenni és ezzel biztosítani fogjuk a német nemzet minden sérelmének jóvátételét és követeléseinek teljesülését.

Újabb hír szerint Schuschnigg volt osztrák kancellárt április közepén helyezik szabadlábra

Berlinből jelentik: Illetékes helyen a napokban elhatározták, Schuschnigg volt kancellár szabadlábrahelyezését. Schuschnigg kancellár előreláthatóan április közepén helyezik szabadlábra. A volt kancellár valószínűleg egy felső-dunai kis-községben fog élni teljes visszavonultságban. Egészségi állapota egyébként kielégítő és élelméről maga gondoskodik. Néhány hét óta már megengedik, hogy a volt kancellár felesége is naponta felkeresse.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Több helyen futó záporos és havazás. A hőmérséklet csökken.

Hiányos előterjesztést készítenek a tisztviselők

Arad város polgármesterének nagyjelentőségű körlevele

Arad. Saját tudósítónktól. Vlad Alexandru, Aradváros polgármestere körlevelet intézett a városi közigazgatás valamennyi szolgálati főnökéhez. E körlevélben megállapítja, hogy a városi tisztviselők egy része nem teljesíti lelkiismeretesen a kötelességét, amidőn különböző iratok gyors és kifogástalan elintézéséről, vagy más hivatalbeli ügyek elintézéséről van szó. Hangsúlyozza a körlevél, hogy az ügyek alapos ismerete nélkül hiányos véleményezéseket és előterjesztéseket készítenek, amit talán csak személyi elfoglaltsággal lehet megmagyarázni. A körlevél megállapítása szerint a tisztviselők nem tartja be a hivatalos munkarendet sem. A továbbiak során hangsúlyozza, hogy a kötelesség mulasztás felelőssége kedvezőtlen színben tünteti fel a hivatali főnökökre is. Végül megállapítja a polgármester, hogy egyesek mulasztása miatt nem általánosítható a megrovás, már számosan hiven és lelkiismeretesen teljesítik a kötelességüket. Éppen ezért abbéli reményének ad kifejezést, hogy a jövőben követik a lelkiismeretes tisztviselők példamutató munkásságát és a városvezetőség elégedetlensége csak átmeneti jellegű.

Mindezek megállapítása után a következő rendelkezéseket hozta Arad város polgármestere: Míután a tisztviselőt kizárólag a törvény és jog vezetheti munkájában, az ügyek elintézésében minden személyi elfoglaltságot mellőzni kell. Az iratok teljes áttanulmányozása és megértése után kell a véleményezést felterjeszteni és a szolgálati főnök ellenjegyzése igazolja azok helyességét, vagy hitelességét. — A tisztviselő hibatája áthárul az illetékes szolgálati főnökökre is. Éppen ezért felhívjuk a szolgálati főnököket, hogy az alárendelt tisztviselőkkel naponként és személyesen foglalkozzanak.

Vlad Alexandru polgármester érdekes körlevelét a város valamennyi ügyosztályának megküldték és a rendeletek foganatosítását a legszigorúbban ellenőrzik.

Nagyszabású ünnepség keretében zajlott le a Szamostartomány Országőrpáncsnokainak bemutatkozása

Kolozsvár. Saját tud. Szerdán délelőtt zajlott le a tartományi kormányzóság épületében a Szamos tartománybeli Országőrszervezet páncsnokainak bemutatkozása. A bemutatón részt vett maga a királyi helytartó dr. Tătaru Coriolan is, részt vettek ezenkívül Hossu Iuliu görög katolikus püspök, dr. Hodor Victor tartományi vezérfelügyelő, dr. Hăjeganu Gyula egyetemi tanár, dr. Curea Laurenti egyházi tanácsos, Enescu Manole ezredes-prefektus, Kolozs megye főnöke, dr. Bornemisa Sebastian Kolozsvár polgármestere, dr. Popoviciu Valeriu tartományi rendőr-vezérfelügyelő, Popa Atanasie tartományi Országőrpáncsnok, Mateescu főtanfelügyelő és mások, valamint az Országőrszervezet páncsnokai és kiküldöttei is, ezenkívül a növendékek szülei igen szép számban.

A rendkívül szép és lélekemelő ünnepségen elsőnek Atanasie Popa tartományi Országőrpáncsnok szólalt fel. Beszédében részletesen ismertette az országőrszervezet mozgalmának lényegét. Rámutatott azokra az okokra és körülményekre, ami miatt Öfelsége II. Károly király szükségességnek látta az Országőrszervezet létesítését és kihangsúlyozta, hogy a szervezet megalakítása valóságos adomány az ifjúság nevelése tekintetében. Rámutatott továbbá arra is, hogy az Országőrszervezet az élet iskolája és a való tényeknek az ismeretét adja a tanulóknak és a vallásosság, valamint a román nemzeti eszméjének szellemében neveli fel.

A férfi és női alakulatok páncsnokainak jelentése.

Popa tartományi főpáncsnok beszéde után egymásután tettek meg jelentéseiket az egyes megyék főpáncsnokai dr. Tătaru Coriolan királyi helytartónak. Biharmegye részéről dr. Felea Victor tanár, Kolozs megye részéről dr. Precup Ionel, Naszód megyéből Necolac Ianul, Szilágy megyéből

Gheorgharu Leontin, Szatmárról Dabija professzor és Szamos megye részéről pedig Precup Emil tanár. Ugyancsak megtették jelentéseiket a női alakulatok páncsnoknői is, így Bihar részéről Simionescu asszony, Kolozs megye Curea Olga asszony, Máramarosból Claudia asszony, Szatmárról Ilie Maria asszony, Szilágyból Gheorgharu Lucia asszony és Naszód megyéből pedig Suciu asszony. A jelentések az egyes megyékben lévő Országőrszervezetek létszámára vonatkoztak.

A jelentések után az egyházak képviselői szólaltak fel. Elsőnek Hossu Iuliu görög katolikus püspök mondott mélyenszántó beszédet, kifejtve, hogy az ország Legmagasabb Országőre milyen szándékkal létesítette ezt az alakulatot, hogy az a szó teljes értelmében országőroket neveljen a román nemzetnek. Beszédének befejezésekképpen isten áldását kéri az országőroket munkájára ezzel fejezve be beszédét: — Hit és munka a hazáért és a királyért!

Utána a görögkeleti egyház nevében Curea Laurentiu egyházi tanácsos szólalt fel és mentette ki Colan mitropolitát, volt kultuszminisztert, azért mert nem jelenhetett meg a lélekemelő ünnepségen. Szintén Istenáldását kérte az elkezdett munkára, szorgalomra intette a növendékeket és nevelőiket is.

A kerületi tanfelügyelőség nevében Gheorghu Popa főtanfelügyelő beszélt, kihangsúlyozva rövid, de tartalmas beszédében azt, hogy az országőrszervezet nevelői és az iskola között milyen kapcsolatnak kell lenni, hogy a növendékeket a vallásosság szellemében lehessen nevelni. Beszédét azzal a megállapítással fejezte be, hogy az iskolai oktatásban már megérzik az ifjúság nevelésébe belevitt új szellem. Az Országőrszervezet páncsnokainak nevében dr. Felea Victor tanár beszélt vázolv az országőroket oktatóinak sokszor nem könnyű munkáját, de a kiképzés végén tapasztalt eredmények minden elismeréssel felérnek.

Tătaru Coriolan dr királyi helytartó beszéde

Az elhangzott összes beszédekre dr. Tătaru Coriolan királyi helytartó válaszolt.

— Mélyen meghatótt az az ünnepség, amely

itt jelenlétemben zajlott le. Meleg köszönettel és elismeréssel tartozom Popa felügyelő urnak, amiért lehetővé tette azt, hogy egy ilyen lélekemelő ünnepség szemtanuja legyek. Örömmel teljességét mindössze az zavarja, hogy már sajnos nem vagyok fiatal és így nem engedhetem meg magamnak azt, hogy önk soraiba állva és magam is egyik lelkes tanítványa legyek az új eszme hirdetőinek. Ennek ellenére arra kérem önöket engedjék meg nekem, hogy én is az önk sorai között érezem magam és mindenkor csodálattal és hámulattal figyeljem munkálkodásukat és együtt örüljek önökkel az elért eredményeken és legyek a lehetőség szerint erkölcsi, valamint anyagi támogatója ennek a magas eszmének. Letették Önök a szenteskút arra, hogy növendékeiket azon az uton fogják vezetni, amelyet a Legfőbb Országőre jelölt ki. Nagy felelősséget vettek magukra. A román nemzet legdrágább, legföltettebb és egyben legérzékenyebb kincsét bízta Önökre, a holnapunk reményességét, az ifjúságot. Gazdag talajba hullottak a magok, gazdag a termés is, most az Önök hivatása az, hogy a termést gondosan kezeljék, gondosan takarítsák be és gondosan raktározzák el arra az időre, amikor majd szükség lesz rájuk, hogy kilépve az életbe dicsőséget szerezzenek a román nemzetnek. Az Önök kötelessége, hogy ezeknek a fiatal hajtásoknak megacélozzák a lelkét, szeretetre és hűségre oktassák a Haza és a király iránt. Megerősítsék hitükben, neveljék testi képességüket, hogy amikor a Legfőbb Országőre hívní fogja őket egyetlen emberként álljanak rendelkezésére. A Legfőbb Országőre igen hatásos szavakban rögzítette le 1938 június 8-án mondott beszédében elgondolásait erről a szervezetről: „Mi nem parádés felvonulásokat csinálunk, mi lelkeket nevelünk és lelkeket acélozunk egy szent hitben, ez a hit az igaz hazaszeretet hite”.

A beszéd után a királyi helytartó szívélyesen elbeszélgetett az országőrpáncsnokokkal és páncsnoknőkkel, majd Popa Atanasie tartományi Országőrpáncsnok rövid és keresetlen szavakban mondott köszönetet dr. Tătaru Coriolan királyi helytartónak, valamint a többi jelenlevőknek azért, hogy megjelenésükkel emelték a nagy nap jelentőségét.

— Az idén minden reményemet birtokomba vetem. Remélem, jó termésem lesz.

— Jó a birtok is, de erősítsd meg a termést meg az

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
SORSJEGYÉVEL

MÁRCIUS 15.-én

lesz a 19 Sorsjáték I. osztályának a húzása. Az AURORA elárusító helyeinél vásárolt sorsjeggyel

MILLIOMOS
LEHET.

AURORA
SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEI
HELYI CIM

„UNION” Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 1.

Ami a Vatikánban a legtitkosabb...

Pápaavasztások a multban. Róma, a választások városa

Sok érdekesség, intimitás szivárgott már ki a Vatikán falain át a nagyvilágba. De semmi sem esigazza fel annyira Róma és a világ kíváncsiságát és érdeklődését, mint a pápaavasztás, a konklávé.

Csak el kell olvasni mindazt, amit a közép-kor írói mondanak egy-egy ilyen pápaavasztásról, mely sokszor hónapokig is elhúzódott, hogy lássuk, mennyire felkorbácsolta mindenkor Róma szenvedélyeit egy-egy konklávé.

Henri Stendhal 1829-ben megjelent *Promenades dans Rome* című munkájában írja, hogy Rómát tulajdonképpen a választások városának lehetne nevezni.

Alapítása óta, tehát közel huszonhat század óta mindig választ. Választja királyait, választja konzuljait, választja tribunusait, választja eszárjait, választja püspökeit, választja pápáit. Az igaz, hogy a pápák megválasztása a bíborosok kezébe ment át, de a végén ez a testület is csak a világ legkülönbözőbb népeinek és nemzeteinek a képvisellete, tehát bennük és velük is tulajdonképpen csak a nép választ.

De soha választás annyira nem érdekelte Rómát, mint a pápaavasztás.

A híres francia bíboros, XIII. Leó kedvence, Rampolla bíboros legjobb barátja, a szellemes Désiré Mathieu *Les derniers jours de Léon XIII. et le Conclave c.* nevezetes iratában mondja, hogy a pápa halálának híre egyszerre járványos betegségbe esik az egész örök város:

olyan járvány ez, melyet csak Róma ismer és amely járványnak bacillusait soha semmiféle orvosi tudomány nem fogja megölni. Átlag minden tizedik évben lép fel Rómában ez a járvány és szedi rengeteg áldozatát a nép minden rétegéből; alsó nép, polgári osztály, nemesség, a legmagasabb arisztokrácia épűgy, mint a legutolsó proletár, egyaránt szenved alatta és miatta. De a járványba nem pusztul bele senki. Rendesen pár nap, legfeljebb pár hét alatt kigyógyul belőle mindenki. Ez a járvány a konklávé-láz. Ahogy a gyerekek katonásdit szoktak játszani és sokszor vele be is verik egymás koponyáját, a rómaiak „konklávéját játszanak”; pápát választanak olyan huzgalommal, hogy majd késhegyre mennek; az ő konklávéjuk nem egyszer tragikusan végződik a — rendőrségen...

Igy volt ez mindig. Így láthattuk ezt X. Pius, XV. Benedek és XI. Piusz megválasztásánál is. Tehát 1870 óta is.

Pedig azóta

a konklávé körül is sok minden változott meg...

1870 előtt a konklávéból nemcsak a pápa került ki, hanem a király is, az Egyházi állam szuverén ura és királya. Tehát nem pusztán egyházi kérdést oldott meg a konklávé, hanem életbevágó, súlyos politikai kérdést is. Az általános egyházi érdek mellett a helyi érdek is súlyosan esett a mérlegbe. A konklávéból a pápával kilépett a római nép elé egyben az új kormány is. 1870 óta az a nép, mely ezrivel tolong a konklávé idején szent Péter terén és lesi a híres *fumata* színeit, már ugyanazzal a lélekkel izgul, amilyennel idegesedik és vár türelmetlenül az az angol, francia, amerikai, német, spanyol stb., aki véletlenül, vagy szándékosan Rómában van a nagy események idején.

És mégis: a rómainak izzó hangulata ma is teljesen a régi. Nem változott semmiben.

Stendhal a maga konklávéja idején sokat elmélkedhetett a külföldi hatalmak, királyok és császárok esetleges veto-jának hatásairól a konklávé bíborosaira. Minő sürgés-forgás a francia követésen! Minő tanácskozások a spanyol királyi követ palotájában! Minő lötás-futás, intrika, eselészövés, láрма, fenyegetődzés a Palazzo Venezia-ban, az osztrák kétféjű sas nagy címere felett, az éjszakákon át kivilágított fényes követségi termekben!

Akkor, 1870 előtt! Utána a pápa világi hatalma megszűnt, de nem szűnt meg vele a nagy hatalmak félelme, gondja, aggodalma, vajjon melyik párt, irányzat kerül felül, vajjon ez a francia-érmalmú bíboros lesz-e a pápa, vajjon az az

osztrák-barát bíboros kerül-e ki győztesen a konklávéból?

Tudjuk, hogy 1903-ban I. Ferenc József is veto-t mondott, tiltakozott Puzyna bíboros útján a konklávéban Rampolla bíboros megválasztása ellen.

És ime, X. Pius pápának első ténye az volt, hogy *motu proprio*-ban mindörökké végett vetett minden veto-nak.

Stendhal óta még valami történt, ami azután igazán légmentesen zárta el a konklávé ajtaját minden kíváncsiszkodás előtt.

Stendhal még sokat tud arról, ami a konklávéban történt. Arról a konklávéról, amelyben X. Piusz pápát megválasztották, még többet tudott a nagyvilág. Akkor már működésbe lépett a legújabb világhatalom, a sajtó, az pedig a csápjait még a hét pecséttel lezárt konklávéba is be tudta juttatni. Igaz volt-e, nem-e, de még a napi szavazások eredményéről is pontosan beszámoltak a világlapok. Megtudták azt is, hogy ez vagy az a *papabilis* bíboros mennyi szavazatot kapott.

Sőt a híres Mathieu bíboros az 1903. évi konklávé után külön brosúrában írta le a legkisebb részletekre kiterjeszkedve mindazt, ami a konklávéban történt. Ez bizony súlyos indiszkréción volt!

Mathieu bíboros rajongott XIII. Leó pápáért, nemkülönben a pápa államtitkáráért, Rampolla bíborosért is. Érthető tehát, emberi dolog, hogy Rampolla bukása után nem érezte jól magát a Vatikánban. Kezdett is hazahazajárni francia földre... Azt mondták, búfelejtőre.

És mivel mindig terhére voltak a bíborosi

méltósággal kapcsolatos előírások, külsőségek, ruhák, díszítő jelvények stb. stb., ilyen utazásoknál rendesen letett mindent, ami a bíborost eláruhata volna rajta és mint egyszerű pap utazott — civil ruhában, incognito.

Meg is járta egyszer alaposan.

Párizsban egy előkelő szállodában kért szobát. A szobafiúnak feltűnt a rezervált, hallgatag öreg úr; indiszkrétül kezdett is kotorászni a bíboros csomagjaiban. Meglepetésére előkerülnek a brilliáns éremrendek, az aranylánc, kereszt, gyűrű, bíbor selyemruhák és egyéb nagy dolgok. Történetesen ép akkor írtak a párizsi lapok nagy templom-betörésekről, tolvajbandákról (la bande à Thomas!). A gyerek agyában hirtelen fény gyűl ki... hátha ez a betörők feje... rohan is hanyathomlok a rendőrségre, hogy fogják le „azt a kicsi megberetvált, misztikus öreg embert, kinek podgyásza tele van templomi kincsekkel...”

A rendőrség le is tartóztatta nyomban Mathieu bíborost és vitte — a rendőrprefektus felé. M. Lépine — személy ismerőse Mathieu bíborosnak — alig tudta, hogy legyen szígyenyében.

De Mathieu a komikus oldaláról fogta fel a dolgot, sőt még maga mondotta el az egészet — Rómában. Mathieu nem javult meg. Csipkedéseit folytatta, megjegyzéseiben mindenkit vágott.

De a főbenjáró bűnének mégis csak a *Les derniers jours de Léon XIII et le Conclave c.* munkáját tartották. A történetek

arra készítették azután XV. Benedek pápát, hogy az ilyen indiszkréciónak alaposan elejét vegye.

Még a lehetőségét is elvágta mindenkorra, mert úgy rendelkezett, hogy az a bíboros vagy bárki más, aki a konklávéban történt dolgokról a jövőben csak a legkisebbet is elmondja, kiközösítés alá esik, *anathema sit!*

A konklávé idejére tehát a Vatikán bronzkapui teljesen becsapódtak mindenki, még — a *szemfüles újságírók számára is.*

Tényleg XI. Pius megválasztásának körülményeiről a konklávé tagjain kívül már senki sem tudott meg semmit...

Még az újságírók sem!

Pedig ez óriási dolog a mi századunkban.

Lengyelország viszonya a Berlin-római tengely államaihoz

Német és lengyel sajtóvélemények Ciano gróf varsói látogatásáról. — Lengyelország gyarmatokat követel magának

Berlinből jelentik: „Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ Ciano varsói látogatásával foglalkozik. A lap azt írja, hogy az olasz külügyminiszter lengyelországi tárgyalásai mindkét részről a politikai viszonyok tisztázására vezettek. A Berlin-római-tengely — folytatja a lap — mellett létezik a francia-lengyel-tengely, azonban a két tengely közötti felfogáshelyi különbségeket nem lehet és nem feltétlenül szükségesek ellentéteknek tekinteni. Lengyelország számára a tengelyállamokkal való tanácskozások jogos kívánságainak elnyerése tekintetében mindig csak előnyöket szereztek. A lengyel kormány bizonyára elítéli, hogy egyes elemek éppen ezzel az elvvel ellentétes megmozdulásokat kezdeményeznek és a kormány állást foglal az ellen, hogy könnyelmű elemek rosszakaróan befolyásolni akarják az ország politikáját. Német részről remélik, hogy a lengyel kormány erőlyes fellépésével megszünteti ezeket a felelőtlen akciókat.

Varsóból jelentik: Ciano látogatásával kapcsolatban az *Illustration* Kurier Kodzieni „Olasz követelések és az olasz-lengyel barátság” címen vezércikket közöl. Azt írja a lap, hogy Ciano tájékoztatta a lengyel kormányt az olasz követelésekről, amelyek valóban reális követelések. Olaszország főként a Berlin-római-tengelyre támaszkodik, de nem hagyja figyelmen kívül a többi államokkal, így a Lengyelországgal való viszonyt sem. Olaszország ma világhatalom, ezért természetesen érdeklik a Dunamedence és a Balkán fontos kérdései.

Lengyelország külpolitikai követelése.

Varsóból jelentik: A lengyel Nemzeti Egység Pártjának igazgatótanácsa 18 pontban fektette le Lengyelország külpolitikai követeléseit. A pontok szerint Lengyelországnak gyarmathoz kell jutnia, mert az ország kívánt menetben való fejlődése és a természetes szaporodás csak így valósítható meg. Elegendő terület van Afrikában, amelyeknek a benépesítése csak a civilizációt és a kultúrát szolgálná. Azoknak a népeknek kell gyarmatokat adnia, amelyeknek erre ténylegesen szükségük van. A lengyel gyarmati követeléseket nem lehet összetéveszteni a kivándorló zsidók területi követeléseivel.

dése és a természetes szaporodás csak így valósítható meg. Elegendő terület van Afrikában, amelyeknek a benépesítése csak a civilizációt és a kultúrát szolgálná. Azoknak a népeknek kell gyarmatokat adnia, amelyeknek erre ténylegesen szükségük van. A lengyel gyarmati követeléseket nem lehet összetéveszteni a kivándorló zsidók területi követeléseivel.

Vacsora a felvidéki magyar képviselők tiszteletére

Budapestről jelentik: A keresztény ellenzéki képviselők csütörtökön este vacsorát rendeztek Szüllő Géza és gróf Eszterházy János felvidéki képviselők tiszteletére. A vacsora résztvevői meleg ünneplésben részesítették mindkét képviselőt.

Ghandi alkotmányt követel népének Mindaddig éhségstrájkot folytat, amíg kérését nem teljesítik

Londonból jelentik: Gandhi, a sokat emlegetett hindu szabadsághős ismét hallat magáról. Csütörtökön felszólítást küldött Raigarh indiai állam maharadszájához, hogy egy napon belül adjon népének alkotmányt. Gandhi hozzáfűzte a felszólításhoz, hogyha a maharadsza nem teljesíti kérését, akkor holtigtartó böjtölésbe kezd, mert India népének szabadsága sokkal kedvesebb számára, mint az élete.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lef.Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

A FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTER A BÁNSÁGBAN. Temesvár. Saját tud. Cornateanu földmívelésügyi miniszter vasárnap Temesvárra érkezik. A miniszter a Nemzeti Újjászülletés Arcvonalának mezőgazdasági főtitkára és temesvári látogatása az Arcvonal titkári kinevezéseivel áll kapcsolatban.

KÜZLEMÉNY A SAJTÓ SZÁMÁRA. Bucurestiből jelentik: A légügyi- és tengerészeti minisztérium hivatalosan közli, hogy az Andrei Costin tartalékos pilóta által vezetett repülőgép folyó év február 11-én az Otopeni-i repülőtéren lezuhant s amelyen Victor Dragomirescu legionárius utazott, nem tartozott a Mircea Cantacuzino iskolához, Andrei Costin pedig 1937 óta már nem kiképző pilótája ennek az iskolának — amint azt egyes hírlapok jelentették.

PACHA ÁGOSTON MEGYÉSPÜSPÖK ARADON. Arad. Saját tud. Az aradi római katolikus egyházközség nagyszabású előkészületeket tesz dr Pacha Ágoston megyéspüspök fogadására. Dr Pacha Ágoston vasárnap, március 5-én reggel érkezik Aradra és a minorita rendház vendége lesz. Dr. Pacha Ágoston vasárnap délelőtt 10 órakor Te Deumot celebrál az aradi Minorita Kulturházban. Az előadáson megjelenik majd az aradi egyházközség vezetősége, a római katolikus társadalmi és hitbuzgalmi egyesületek, a római katolikus intézmények tanári kara és növendékei is. Arad katolikus társadalmi érdeklődéssel várja megyéspüspöke látogatását és kulturházi előadását.

Szatmár megyében 79 ember nem kapott nyugdíját. Saját tud. A nyugdíjfizetéseket Szatmáron március elsején kezdték meg és ugyanazon a napon be is fejezték. Az illetmények kitalálásánál be kellett mutatni a személyazonossági bizonyítványt is. Miniszteri rendeletre, az elmúlt hónapban az állampolgársági bizonyítvány felmutatása is kötelező volt. Azok, akik az elmúlt hónap folyamán állampolgárságukat nem tudták igazolni, ebben a hónapban már nem kaptak nyugdíjat. Szatmári 21 nyugalmazott tisztviselő és 48 hadinyugdíjas maradt minden anyagi támogatás nélkül. A megyében tíz polgári nyugdíjas vesztette el nyugdíját. Ez a szám azonban nem végleges, mert a megyében az állampolgárságok igazolását még nem fejezték be.

MAGYAR ALPOLGÁRMESTEREK IS LESZNEK HUNYADMEGYÉBEN. Déva. Saját tud. Belügyminiszteri rendelet értelmében olyan községekben, ahol a kisebbségek létszáma meghaladja a község lélekszámának az ötven százalékát, a többséget alkotó népkisebbségből kell alpolgármestert kinevezni. Hunyadmegyében ezzel a rendszerrel esupán Lozsád, Rákod, Hosdét és Csernakeresztúr községek fognak magyar alpolgármestert, illetve magyar albirót kapni, mivel ezekben a községekben a magyar lakosság számáránya meghaladja az ötven százalékot.

Az idegen állampolgárok tartásá maguknál utleveliket. Arad. Saját tud. Az aradi állambiztonsági hivatal ismételt felszólította az Aradon tartózkodó idegen állampolgárokat, hogy az utleveliket semmiféle körülmények között ne adják ki a kezeikből. Az állambiztonsági hivatal közli az érdekelteket, hogy bármior jogában áll az idegen állampolgárok utlevelének felülvizsgálására és e célból a rendőrségre idézni őket. Amennyiben a beidézett nem tudja felmutatni utlevelét, azonnal átteszik a határon.

SZÉLSŐ JOBBOLDALI LAPOT TILTOTT BE A MAGYAR KORMÁNY. Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar belügyminisztérium esütörtökön megvonta a megjelenési jogát az „Öszszetartás” címen megjelenő szélső jobboldali hetilaptól. A „Magyarság” mellett ez a lap volt a megszüntetett hungarista mozgalom legnagyobb támogatója. A betiltó rendelkezést azzal indokolja a belügyminiszter, hogy a lap február hó 12-én délelőtt és délután kétszer jelent meg.

Zürichi zárlat. Párizs 11.66 egyegyed, London 20.64, Newyork 440, Brüsszel 74.02 fél, Milánó 23.15, Amszterdam 233.75, Berlin 176.55, Szófia 540, Prága 15.06, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 325.

MEGHALT HOWARD CARTER, AZ ISMERT EGYIPTOLÓGUS. Londonból jelentik: Howard Carter, az ismertnevű Egyiptom-kutató, ki annakidején, 1932-ben Tut-anch-Amon sírját feltárta, most 66 éves korában Londonban elhunyt.

A Missziós Társulatok számára engedélyezett bucsuk. Teljes bucsuk: A belépés napján, Karácsony, újév, Jézus nevenapja, Húsvét, Áldozócsütörtök, Pünkösöd, Szentháromság vasárnapja, Urnap, Jézus Szíve ünnepe, Szeplőtelen fogantatás, Kis Boldogasszony, Sárlos Boldogasszony, Szent kereszt megtalálása és felmagasztalása, Órangyalok, Keresztelő Szent János, Szent József mindkét ünnepén, Szigmeringeni ez. Fidelisz, Mindenszentek ünnepén, A Hitterj. E. alapításának ünnepén (jun. 22.) Minden hó tetszés szerint választott 3 napján és a halál óráján. Vízkereszt ünnepén. Szent Mihály arkangyal ünnepén. Apostolok ünnepén. Feltételek: gyónás áldozás és a plébánia templom meglátogatása és ott a pápa szándékára a hitterjesztésért imádkozni. (XIII. Leó 1885. V. 24.) Ugyanezen feltételek mellett a két társulati ünnepén vagy azok nyolcadán (május 3. és december 3.) és havonta két tetszés szerinti napon. (IX. Pius 1847 X. 17.) Gyümölcsoltó és Nagyboldogasszony napján vagy ezek nyolcadán. (XVI. Gergely 1836 VI. 22.) Azon a napon minden évben, amelyen a társulat halottaiért mutatják be a szentmisét. (IX. Pius 1847 X. 17.) — Nem teljes bucsuk. 7 évi és hétszer 40 napi bucsu minden jócselekedetért, amelyet a tagok a társulat szándékára végeznek. (XIII. Leó 1885 V. 27.) 300 napi bucsu mindazoknak, akik a társulat ünnepi előtti tartani szokott 3 napos ájtosságon résztvevnek. A betegek privátim is végezhetik ezt. 100 napi bucsu valahányszor a tagok a kötelező társulati imát elvégzik vagy az előírt alamizsán kívül valamit adnak alamizsna gyanánt vagy valami szeretetgyakorlatot végeznek a társulat szándékára. (IX. Pius 1847. X. 17.)

ROMÁN FELIRATU EMLÉKTÁBLÁVAL CSERÉLIK FEL MÁTYÁS KIRÁLY SZÜLŐHÁZÁNAK BRONZ EMLÉKLAPJÁT. Kolozsvárról jelentik: Szerdán délelőtt 11 órakor a kolozsvári Szaniszló vasipari cég emberei megjelentek Mátyás király szülőháza előtt és a házon levő bronz emléktáblát leszerelték. A cég megbízottai kijelentették, hogy a többmázsás bronz-táblát a polgármesteri hivatal rendelkezésére szereztek le és a bronzot beolvastják egy új táblába, amely román felirattal kerül a Mátyás-házra a régi tábla helyére.

Öthagyták a görög teherhajót matrózai, mert utasokat szállított. Bucuresti. Saját tud. Constantinából jelentik: Különös konfliktus keletkezett az Alexandros nevű görög hajó parancsnoka és a személyzet között. A hajó 14 matróza partra szállt, azzal, hogy áruszállításra vették fel őket, nem pedig titkos személyszállításokra, ami miatt a hajónak az angol hatóságokkal kellemetlenségei lehetnek.

ORSZÁGOS VÁSÁROK DÉSEN. Dés. Saját tud. Désen az országos kirakó és állatvásárokat ez évben, a — polgármesteri hivatal megállapítása szerint az alábbi napokon tartják meg: március 7, április 4, június 6, augusztus 1, október 3 és december 5-én.

Badoglio olasz marsall személyesen utazott le Lybiába, hogy ellenőrizze az olasz csapatok megerősítésére leküldött katonák megérkezését és elhelyezését. U. i. Olaszország újabb 62.000 emberről erősítést küldött az afrikai olasz-francia határra. Ezen a térképen a fekete rész olasz birtok.

Feljegyzések

Milyen különös, hogy erre csak most került a sor, talán először hosszú húsz év alatt, — ez jutott az eszünkbe, amikor olvassuk a hírt, hogy Eszterházy János, a szlovákiai magyarok vezére és Karmasin az oltani németek feje, ki tudvalevőleg államtitkár a pozsonyi kormányban, barátságos tanácskozássra ültek össze. Hasonló beszélgetések bizonyára régebben is előfordultak, ennek a pozsonyi találkozásnak azonban eredménye mutatkozik: német-magyar vegyes bizottságot alapított a két népvészér, melynek az lesz a hivatása, hogy a két kisebbségi nemzet között felmerülő félreértéseket kiküszöbölje.

Mert félreértés mindig akad, különösen a kisebbségi sorsban, ahol nincsen külön kormányzat, sem külön végrehajtó hatalom és sajtóosztály sincsen, ahonnan szelid figyelmeztetéseket közvetítsen a távbeszélő arról, hogy magasabb érdekből mi a kívánatos és mi nem az: abban a lazább, jegyzelmzetlenebb és egyénibb nemzeti együttesben, amit a nemzetiségi életvonal jelent, könnyen hangzanak el szavak, iródnak meg cikkeik, alakulnak ki magatartások, melyeket nyomon követ a félreértés. Az ilyen félreértések ellenszenvet táplálnak és ellenéteket támasztanak, ezekből pedig szinte kivétel nélkül olyan helyzetek, olyan céltalan és értelmetlen feszültségek alakulnak ki, amelyek végeredményükben egyik félnek sem használnak semmit, hanem anjál többet tudnak azonban ártni.

Az erdélyi magyarok és németek között is nem egyszer támadtak ilyen félreértések. Hol valamelyik magyar lap feledkezett meg arról, hogy német-ellenes kirohanásai, melyekre sem biztatást, még kevésbé megbízatást magyar részről nem igen kaphatott, — egyebek közt mélyen sértik az itteni németek nemzeti érzékenységét, velük pedig mégis csak békében együtt kellene élnünk; — hol egyik-másik itteni német lap tárgyalt olyan hangon bizonyos magyar vonatkozású kérdéseket, melyek közvetve a vezetők magyarságot is bántották, voltaképpen minden cél és haszon nélkül. Ezekből a hangokból pedig mindig félreértések támadtak, mert hiszen mindkét oldalon a vezetők éppen úgy, mint a népi közhangulat együttműködést és együttélést szeretnek.

Semmi sem állhatja el jobban az útját az ilyen félreértéseknek, mint az, ha felelős, komoly megbízottak nyíltan beszélnek azokról egymással és tisztázzák azokat: ez a célja ennek a pozsonyi magyar-német vegyes bizottságnak, mely az Eszterházy-Karmasin találkozásnak lett a gyümölcse.

A népek közötti egyensúlynak sok követelése van: az egyik ezek közül az is, hogy a nemzetiségeknek, különösen, ahol többen vannak és történelmi talajból nőttek ki, tisztában kell lenniük és békében kell élniük egymással. (Skin.)

Gázolt a kolozsvári vonat Nagyvárad határában. Nagyvárad. Saját tud. Pénteken reggel fél hét órakor a Kolozsvár felől jövő személyvonat a Titulescu-utca végénél halálragázott egy Tem Ferenc nevű huszonöt éves nagyváradai munkást. A szerencsétlen munkásnak, aki a Wagner Richard utca 14 szám alatt van lakása — a vonat kerekei különösen a fejét roncsolták össze borzalmasan. — Holttestét beszállították a hullaházba. Vizsgálat indult a szerencsétlenség okának és körülményeinek kiderítésére.

Elfogyott a benzin — az országuton rekedt az utóbusz. Arad. Saját tud. Furcsa kalandban volt részük azoknak, akik szerdán délután az aradme gyei Pécska felől Arad irányába tartó CFR társaságkocsin utaztak. A községet a megye székhelyétől elválasztó 20 kilométeres út közepe táján a országuton egyszerre megállt az utóbusz. Az utasok érdeklődésére a sofőr kijelentette, hogy nincs benzinje, várni kell, amíg a kalauz a legközelebbi községbe megy, ahonnan telefonon kér segítséget. Több vállalkozókedvű utas, akiknek sürgős elintéznivalójuk volt Aradon, úgy vélte, hogy gyalogszerrel hamarabb megérkeznek és toronyirányában haladva, nyakig sárosan értek Aradra, de — még mindig hamarabb, mint a társaságkocsi.

A kut mélyén lelte halálát a kutmester. Arad. Saját tudósítónktól. Halálos szerencsétlenség történt az Arad közelében levő Pankotán: Faragó István 32 éves kufurómester megbízást kapott arra, hogy a községben új kutat furjon. A közel-múlt napokban fejeződött be a furás — 25 méter mélységben vízre bukkant. A kufurómester leereszkedett a mély kutba, ahol munkája befejezése után jelt adott, hogy kötéllal huzzák fel. Faragó József eddig kiderítetlen körülmények között, ekkor a mélységbe zuhant. A munkatársai azonnal hozzáfogtak a mentéshez és rövidesen kiemelték az eszméletlen embert a kut mélyéről. A szerencsétlen ember eltörte mindkét kezét, lábát és súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Mielőtt az orvosi segítség megérkezett volna, meghalt. A vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhelhet a felelősség.

RIPORTSOROZAT GYERGYÓSZENTMIKLÓS-RÓL. Vasárnapi számunkban rendkívül érdekes riportorozatot kezdünk meg Gyergyószentmiklósról. R riportorozatunk a régi, szép erdélyi város minden aktuális kérdésére kiterjed s előre is olvasóink figyelmébe ajánljuk.

GYÁSZÜNNEPÉLY XI. PIUS PÁPA EM-LÉKÉRE. Szilágyosmlyó. Saját tud. A szilágyosmlyói római katolikus egyházközség XI. Pius pápa emlékére a római katolikus kulturházban gyászünnepelet rendezett, amelyen igen nagyszámu közönség vett részt. A nívós műsor első számaként a római katolikus leánygimnázium énekkara a Miserere-t énekelte. Kozma nővér precíz vezetése mellett. Utána Lipsey Gyula pápai kamarás, plébános tartott nagyszerűen felépített emlékbeszédet, amelyben méltatta az alhunyt pápa nagy jellemét. A „De profundis” c. énekét adta elő a leánygimnázium énekkara, amelyet szintén Kozma nővér dirigált. Dr. Ajtay K. Pál, egyházközségi világi elnök tartott felolvasást a pápáról, mint emberről, a tőle megszokott szabatos stílussal. Szépen szavalt Jonucz István segédlelkész. Záróbeszédet mondott Lipsey Gyula plébános.

Tarcafolytatásunk anyagtorlódás következtében — holnapi számunkra maradt.

Megtartotta közgyűlését a marosvásárhelyi Földműves Szövetség

Negyvenhat gazdakör jogi személyiségét ismertették el az elmúlt évben. — Tizenegy új gazdakör alakult. — Vetőgépek vásárlása, tenyészkoca-mozgalom, gazdanapok és tanulmányút rendezése

Marosvásárhely. Saját tud. A marosmegyei Földműves Szövetség csütörtökön délelőtt 11 órakor tartotta meg közgyűlését, amelyen a távollévő Mikó László elnök helyett gróf Teleki Mihály elnököt. A közgyűlésre a vármegye összes gazdaköréi elküldték háromtagu képviselőiket, úgy hogy összesen mintegy négyszáz gazdaköri kiküldött jelenlétében folyt le a Földműves Szövetség közgyűlése.

Az elnöki megnyitót Anghi Balázs, a Szövetség munkás és tevékeny igazgatója emelkedett szólásra. Néhány szóban megnyugtatta a gazdakörök kiküldöttjeit, hogy nem félt meg a valóságnak az a hír, mintha a Marosmegyei Földműves Szövetség be akarna oltadni az Erdélyi Gazdasági Egyletbe. De igaz az, hogy igyekezett a Földműves Szövetség minél erősebben megragadni az E. G. E. részéről nyújtott segítő kezét. A Marosmegyei Földműves Szövetséget cselekvő képességben hathatósan támogatta az E. G. E. s ezért a Földműves Szövetség a jövőben is arra törekszik, hogy a két kisebbégi gazdasági szervezet között minél szorosabb kapcsolatok létesüljenek.

Ezek után rátért Anghi Balázs a Földműves Szövetség munkájának ismertetésére. A múlt évben negyvenhat gazdakör jogi személyiségét ismerték el és a következő községekben alakítottak új gazdakörök: 1. Tancs, taglétszám 26, elnök gróf Teleki Artur. 2. Alsóhölky, taglétszám 60, elnök Deák Lajos. 3. Buza, taglétszám 23, elnök Szentmártoni Bálint. 4. Radnótfája, taglétszám 50, elnök Bakó József. 5. Fintaháza, taglétszám 41, elnök Fekete József. 6. Abafája, taglétszám 20, elnök Bójtó Zoltán. 7. Székelykál, taglétszám 41, elnök Szakács György. 8. Székelyabod, taglétszám 30, elnök Garda Aladár. 9. Mezősármány, taglétszám 34, elnök Zongor Gyula. Összesen 11 új gazdakör 380 gazdataggal.

Az E. G. E. segítségével vetőgépeket vásároltak kedvezményes áron Panit, Hagymásbodon, Ákosfalva, Madarasi Gazdakör A. csoportja, Madarasi Gazdakör B. csoportja, Madarasi Szénászytanya, Koronka, Fintaháza, Maroskeresztúr, Szé-

Temetés. Kenyeres Adámé szül. Balogh Julianna 49 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz az Alexandri-utca 49. száru gyász háztól. (Erdélyi „Concordia”).

Vese Petru 20 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 4-én lesz Tilecus községben. — Özv. Orosz Mária 76 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése március 4-én délután 4 órakor lesz a Rulikovszky-Kápolnából. (Caritas.)

Esküvő a kórteremben. Temesvár. Saját tud. Nemrégiben, miként jelentettük, Hollerbach János dr dettai állatorvost, a háza kapujában rablók támadták meg és súlyosan megsebeztek. Hollerbach dr, aki még mindig nem épült fel s akit ezidőszent a helybeli Irgalmasok kórházában ápolnak, ennek az intézetnek a kórteremben tartotta meg most esküvőjét Hack Matildával. A polgári esküvőt Warth Péter dr alpolgármester tartotta, az egyházi házasságkötést pedig Hauptmann Nándor belvárosi káplán. Házassági tanuk Schweiger Béla dr ügyvéd, az Irgalmas-rendház ügyésze és Hanig Géza nyug. iskolaigazgató, kórházi gondnok voltak.

Felmentették a halállal végződött birkozás győztesét. Kolozsvár. Saját tud. Rendkívül érdekes ügyben hozott ítéletet a kolozsvári ítélőtábla. Hónapokkal ezelőtt népszerűsítő birkozás estély volt a hunyadmegyei Petrozsényban. A görög-római birkozást Lapedan Mircea és Pataki Sándor mutatták be. A heves küzdelem közben Pataki nyakfogást alkalmazott ellenfelén, amitől az gerinctörést szenvedett. Lapedan kórházba szállították és egy hónap múlva sérülésébe belehalt. A szerencsétlenség ügyében a dévai ügyészség vizsgálatot indított és Pataki Sándor ellen gondatlanságból okozott emberölés címén emelt vádat. Az ügyet elsőfokon a dévai törvényszék tárgyalta, amely a vádlottat bűnösnek mondta ki és a birkozót háromhónapi fogházra ítélte. Az ítélet fellebbezésével a kolozsvári ítélőtábla most foglalkozott és a védőügyvédnek külföldi döntvényekre alapozott álláspontját fogadva el, megsemmisítette a dévai törvényszék ítéletét és felmentette Pataki Sándort a vád és annak következményei alól.

Terményárak Nagyváradon: Buza 395—400, rozs 300—310, árpa 420—430, zab 440—450, tengeri 340—345.

Elővi egyházra ítelték Eliza Dornescut. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti bünyügi bíróság csütörtökön este hozott ítéletet Eliza Dornescu, régóta folyó bünperében, aki tudvalegleg megölte a vele együtt élt Urlateanu mérnököt. A bíróság 10 évi fegyházra ítélte.

Adomány. Kiss András részére N. N. Oradea, adott 50 leit. Eljuttatjuk.

A tordai „Szeretelmű” Ünségélyző Temetkezési Egylet fejlődése

Torda. Saját tud. Botár Gáspár volt római katolikus főesperes plébánosnak, Torda népszerű lelkipásztorának kezdeményezésére ezelőtt 6 évvel alakult meg a „Szeretelmű” Ünségélyző Temetkezési Egylet, mely távol minden üzleti nyereszkezdéstől, az emberszeretet magasztos eszméjének szolgálatát tűzte zászlajára. Alapszabályainak minden intézkedése a kisemberek felemelésének s családi gyász esetén gyors és azonnali anyagi megsegítésének humánus célkitűzéseit öleli fel. Elnöke Torda mindenkor katolikus plébánosa. Hat év alatt ez a nemescélú egylet az erkölcsi és anyagi fejlődés és megizmosodás magas fokára érkezett el. Ma Torda megye legnépesebb taglétszámu és legnépesebb társadalmi egyesülete.

A Botár főesperes által lefektetett helyes működési vonalakon lelkes buzgalommal vezeti tovább ezt az egyletet utóda Sipos Sándor esperes-plébános, az egylet jelenlegi elnöke.

A legutóbb megtartott közgyűlésen beszédes adatok győzték meg a közgyűlést az egylet biztos lendületű haladásáról. Az egyletnek jelenleg közel nyolcszáz tagja van, készpénz vagyona 530.512 lei, fennállása óta 45 halott után összesen 154.000 lei temetkezési segélyt fizetett ki, mindig a haláleset napján minden levonás nélkül és csak az 1938. évben is 13 halott után 46.000 lei segélyt fizetett ki. Az előnyös mérlegre való tekintettel a vezetőség javaslatának egyhangú elfogadásával a közgyűlés elhatározta a temetkezési segélyek összegeinek jelentékeny felemelését, a díj-fizetési időtartamnak 10 évvel való leszállítását. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy egy alkalmas egyleti székházat vásárol, vagy épít, alapítójának előnyös elhelyezése végett.

A brassó-bolonyai kápolna kulturtermében

Szöke Lászlóné, György Ferencné, Baga Istváné, Bodola Gézané, Daray Zoltánné, Simon Józsefné, Bartalis Gézané, Kelemen Gézané és Szentpáli Gézané háziasszonyok közreműködésével ritka szép műsoros délutánt rendezett a belvárosi ifjuság munkaközössége. A körültekintő figyelemmel összeállított műsor kiemelkedő száma Sükösd Béla előadása volt, amelyben világos, meggyőző és őszinte szavakkal adózott az Egyház munkájának. A többi számok a szórakoztatás és büfelejtés jegyében állottak. A pompás zenekari együttesben Nágel Ödön, Barabás Albert, Kerekes József és Erdélyi Gyula remekeltek. Apor György és Takács Károly őszinte érzéssel, melegen, szívhezszóltóan énekeltek. Nagyon szellemes és szórakoztató volt Kerekes József magánjelenete, az egyfelvonásos vigjátékban pedig valósággal remekelt. Meltó játékszertársa volt ebben Papp Jenő. A műsört Paulusz Ferenc, lapunk munkatársa konferálta végig. Kedvesek voltak Molnár József bevezető szövegei, közvetlen volt Antal József segédlelkész záróbeszéde.

A dési Magyar Polgári Kör választmányi ülése.

Dés. Saját tud. Tegnap tartotta rendező évi választmányi ülést a dési Magyar Polgári Kör. A szokásos évi jelentéseken, beszámolókon kívül a gyűlés legfontosabb tárgya a dési Csizmadia Társulat és a Magyar Polgári Kör között május elsején lejáró szerződés ügye volt. A jelenlegi M. P. K., amely a nagymúltú „Dési Kaszinó” és egykori Magyar Polgári Kör összeolvadásából keletkezett ezelőtt négy évvel, a dési Csizmadia Társulat székházában nyert elhelyezést. Az Ipartársulat most arról értesítette a Kör vezetőségét, hogy a május elsején lejáró bérleti szerződést csak felemelt bér, az állami és községi adóknak vállalása mellett hajlandó megújítani. Tekintettel arra, hogy ez a jelenlegi bérnek kétszeresére rugna, a Kaszinó választmánya úgy határozott, hogy inkább lemond a bérletről, de ilyen súlyos feltételekbe nem megy bele akkor, amikor Dés-n a házbérek nemhogy emelkednének, hanem esnek. A Csizmadia Társulat nyolcnapi időt kapott elhatározásának megfontolására. A város magyar közönsége reméli, hogy végre is sikerülni fog a társulatot jobb belátásra bírni, annál is inkább, mert a kaszinó vezetősége már több háztulajdonos részéről igen kedvező ajánlatokat kapott a kaszinó elhelyezésére.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: HAJNALHASADÁS.

CORSO: VIKTORIA KIRÁLYNŐ.

DORIAN: A LAZADÓ HÓS.

Közyűlést tartott a Bánság legrégibb és a legfiatalabb dalárdája

Temesvár. Saját tud. A Filharmónia, Temesvár legrégibb dalegylete, nagy érdeklődés mellett tartotta meg hatvanhetedik évi közgyűlését. A Filharmónia a város művészi életében mindig nagy szerepet játszott és nagyszabású művészi események emléke fűződik nevéhez.

A közgyűlést Rech K. Géza apátplébános, elnök, nyitotta meg, aki lelkes szavakban utalt az egyesület nemes céljaira s arra a vezetőszerre, amelyet az Temesvár dalkultúrájában évtizedeken át vitt. Buzdította a tagokat taggyűjtésre, majd szeretettel és elismeréssel szolt Gokler Antal örökös díszkarnagyról, országos főkarnagyról, akit nemrégiben nyolcvan éves születésnapja alkalmával melegen ünnepeltek. Megemlékezett az elnök az egyesületet ért gyászról is, Mihályfi Emil kiváló tenorista és hangversenyének minap bekövetkezett haláláról.

Ezután Tapavicsky Tivadar a titkári, Traunfellner Tivadar a pénztári, Wittmann Pál az ellenőri jelentést terjesztette be. Az elnök méltatta ezzel kapcsolatban Irsay Nándor karnagy érdemeit.

A titkári megválasztására kerülén a sor, a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Rech K. Géza apátplébánost választotta meg újból elnöknek. Társelnök Braun Dezso, tiszteletbeli elnök Lamparter István, ügyvezetőelnök Reichardt Alajos, elnök Bautz István, főkarnagy Irsay Nándor, titkári Tapavicsky Tivadar, titkári Tomsa János, pénztáros Traunfellner Tivadar, ellenőrök Wittmann Pál és Gonda Adolf, gondnok Gerő Gyula, zászlótartók Pokorny József és Kliegl László. Megalakították az új választmányt is.

Közyűlést tartotta Temesvár legifjabb dalegylete, a Blaskovics-telepen működő Harmónia is. A nehéz napi munka után időt találnak a tagok sorába, az öregebbek pártolótaggá igyekeznek támogatni az egyesületet. A közgyűlés örökös díszelnöknek választotta meg Müller Józsefet, elnök Nagy István fiatal műszerész lett. Alelnök Novák József, titkári Kekes Milan, pénztáros Püllök Aladár, ellenőrök Kersch Ernő, Tautzenberger Antal, Berta István, könyvtárosok Scheibl János és Gere János, kottatáros Vass Antal; választmányi tagok: Alt Ferenc, Bezdán Ferenc, Débert Rezső, Juhász József, Kail József, Kaiser Ferenc, Kaiser József, Kies István, Márki György, Mitár Károly, Nagy Ferenc, Portscher Ferenc, Raea György, Szlavik István, Szóó Sándor, Mesterházi Nagy Gyula, Vanyek Rezső, Vörös József, Kiss József, Wetzler János.

Bejelentették a közgyűlésnek, hogy az egyesület csatlakozott a Romániai Magyar Dalosszövetséghez, majd Szegő Ferenc karnagy adott örömeinek kifejezést, hogy a vezetőségbe nagyrészt fiatal erőket választottak, amelyből szintén a haladás biztosítékát látja. Buzdítólag szolt a dalosokhoz és felhívta a figyelmüket arra, hogy a dalkultúra is van olyan ügy, mint például a labdarugás. A közgyűlést Leviczky György az Iparösszhang és a Glóriadalegylet, Kun Ferenc dr a Magyar Dalárda és Müller József a józsefvárosi római katolikus templomi énekhar nevében üdvözölték.

Apróhirdetések

Adás-vétel
szavanként 3 lel

Spárga tövek
elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén).

Eladó
modern méhészeti és daráló. Sztarek, Macca, jud. Arad.

PUHA ÓLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Lakás
szavanként 3 lel

Keresek
butorozott szobát, lehetőleg központban. — Nagyvárad, Arany Kereszt gyógyszerár.

Kiadó
külön bejárattal butorozott szoba, fürdőszobával, 1-2 személynek. — Nagyvárad, Str. Avevescu 37. szám.

Kiadó
3 szobás utcai lakás — Nagyvárad, Saguna-u 7. sz. Nem modern. — Ugyanott kredenc-szekrények eladók.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénzelőzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

Nagyszabású építkezési program Aradon

Uj színházat építenek. A nemzetközi légiforgalom központja lesz Arad

Arad. Saját tudósítónktól. Arad város vezetősége ez esztendő tavaszán nagyszabású városrendezést, nagyarányú építkezési terveket, ezenkívül a városi közigazgatás teljes átszervezését tűzte ki céljául. Arad, — amely eajánlatosan megakadt a fejlődésben, — most új életet kezd: nemcsak az évek óta megvalósításra váró terveket váltják valóra, hanem gondot fordítanak arra is, hogy a város kereskedelme, ipara és idegenforgalma is fellendüljön.

Április elsejével kezdődőleg sorra kerülnek azon munkálatok, amelyeket a városvezetés már régebben bejelentett. Mezőkődik az építkezési munkaterv keresztülvitele: a mérnöki hivatal építészeti ügyosztálya elkészítette a jelentést és ezekkel kapcsolatban két elképzelést tartottak szem előtt: a minimális építkezési program pénzügyi kerete minimalisan 20 millió lei, — a maximális anyagi keret pedig 50 millió lei. Ha kölcsön felvétele nélkül oldja meg a városvezetés az építkezési problémákat, akkor a minimális, vagyis a 20 millió leies terv megvalósítására kerül sor. Azonban, ha a város keresztül viszi a kölcsönre vonatkozó terveit, — 50 millió leies építkezési programot valósítják meg.

Aradon két évig nem lesz színház?...

Az építkezések keretében elsősorban érdekelhetik a közönséget a régi színház lebontására, illetve az új színház felépítésére vonatkozó tervek. A jelenlegi városvezetés szakvélemények alapján megállapította, hogy a színház épülete az előadások megtartására teljesen alkalmatlan. Az építkezési módja elavult, a vészkiáratok használhatatlanok, tehát állandó közveszélyt jelent, mivel egy tömegpánik, vagy egy esetleges tűzveszély esetén százak és százak rekednének az ódji épületben. Eppen ezért elhatározták: Arad régi téli színházépülete az aradi nyári színházat követi az elmúlásban... Mint ismeretes, 1938 őszén, az aradi nyári színházat is tűzveszélyessége miatt lebontották.

Az aradi színházépület tűzveszélyes, tehát kétségtelenül helyes a lebontására irányuló terv. Uj, modern színház is épül Aradon, — ezt is régen óhajtja a város polgársága. De

a szép tervek mögött mint az árnyék lapul a kérdés: két esztendőn nem lesz Aradon színház?...

A Magyar Lapok aradi tudósítója felkereste dr Bejan Romulus aradi polgármestert, aki a színház lebontásával kapcsolatosan nyilatkozatot adott:

— A színház lebontása alkalmával számos mellékprobléma merült fel, amelynek megoldása természetesen a városvezetésé öhája is. A régi aradi színházépület lebontása elkerülhetetlen. Aki ismeri a színházépületet, jól tudja, hogy a belső berendezés korhadt, a fűtőszervezet használhatatlan, s főképpen a vészkiáratok hiánya és alkalmatlansága legfőbb ok: lebontani, illetve más célra átalakítani!

— Két esztendő a legrövidebb idő, amíg felépülhet az új aradi színház.

— Addig szünetel az aradi színjátszás?...

— Nem! Mindent elkövetünk, hogy az aradi színházi kultúra a színházépület hiánya miatt ne halljon meg teljesen.

Az aradi állandó színház, vagy a vendégszereplő társulatok játszhatnak ideiglenesen a közelmúltban megszüntetett Central mozi helyiségében. Szó lehet a tágas gyönyörű Kulturpalota díszterméről is. Ezenkívül számos olyan helyiség (pld. az Iparos Otthon díszterme) áll rendelkezésünkre, ahol — hangsúlyozottan ideiglenesen! — színházi előadások tarthatók.

Milyen lesz az új aradi színház?

— Az új színház tervei már el is készültek, — a mérnöki hivatal építészeti osztálya befejezte a

munkát. Ezek a tervek a következő érdekes adatokat tartalmaznak: teljesen új, modern beton-építményben kap új hajlékot az aradi színjátszás. 2000 néző számára készül a nézőtér. Az épület csak egy emeletes lesz, de levegős és tágas. Remek központi fűtés gondoskodik a terem kellemes hőmérsékletéről. A műszaki berendezés pedig világvárosi színpadok mintájára épül. Forgószínpad, a legkiválóbb világítás ejti majd hámulatba a nézőket. Tűzbiztonsági szempontokból is a legkifogástalanabb lesz az új színház, amelyet nem határol semmiféle szomszédos épület, teljesen szabad térségen épül fel. A környezet festői lesz: A Maros parthoz közel, az Eminescu parkban, a jelenlegi Kioszk és tenisz pályák helyén, homlokzatával a körutra építik fel a modern aradi színházat.

Mire használják a volt Palace kávéház helyiségét?

A régi színház épületömbjében nemcsak vendégipari helyiségek, hanem még lakások is vannak. Most a téli színház lebontásával, illetve átalakításával kapcsolatban ismét előtérbe kerül a kérdés: mi történik a színházépületben lévő vendégipari helyiségekkel, lakásokkal és üzlet-helyiségekkel, amelyekből már jórészt mindenkit kilakoltatott a város?

A színházépületben lévő lakásokat modernizálják, az emeleteken kizárólag csak lakások lesznek, amelyeket jórészt tisztviselőknak ad bérbbe a város. A város legnagyobb és legtágasabb kávéházát, a volt Palace kávéház helyiségét a most kiadott hivatalos értesítés szerint: továbbra is fenntartják a város nagyközönségének használatára. Ezekben a helyiségekben, — mindennemű híreszteléssel szemben! — továbbra is nyilvános étterem és kávéház működik majd.

A kilakoltatás után a városvezetés megkezdte az átalakítási munkálatokat, hogy a jövőben még szebb és tágasabb helyiség álljon a nagyközönség rendelkezésére. A volt Palace kávéház helyiségét ragyogóan rendezik be, eltűnnek a belső, kilátást gátló oszlopok és az egész helyiség egyetlen összefüggő termet alkot majd. Uj, tökéletes szellőztetési rendszert alkalmaznak az építésnél. Mindezeket a terveket a város saját költségen akarja megvalósítani. A bérbeadásra vonatkozóan csak akkor történik határozat, midőn az átalakítási munkálatok teljes egészében befejeződtek.

Arad, a nemzetközi légiforgalom egyik központja.

A város vezetőség, mint ismeretes, még az elmúlt esztendőben átadta a légiforgalmi célokra az újonnan épített modern repülőteret, amely kétségtelenül az ország egyik legkiválóbban felszerelt, legjobb légiforgalmi kikötője.

A LARES légiforgalmi repülőársaság már az elmúlt esztendőben bekapcsolta Aradot a nemzetközi posta és személy légiforgalomba, de ez évben, a városvezetés hatatos támogatásával, gondosabban kiépítik a kereskedelmi és személyforgalmat. Ezenkívül Aradon létesítik az ország egyik sport repülő központját: a város, a vasút és az iskolák által nemcsak kereskedelmi, hanem sportrepülés is nagyarányuan fellendül.

Aradon keresztül vezet majd a Bucuresti—Budapest—Berlin, ezenkívül a Bucuresti—Róma és a Bucuresti—Prága légi utvonal is, amelyekhez közvetlenül kapcsolódik a nyugati államos légiforgalma.

Arad város kétségtelenül a fejlődés egyes smparán siklik az áhitott cél felé: e város nemcsak kultur, hanem kereskedelmi és ipari központ is legyen. A város közigazgatási átszervezése, amely állandóan folyamatban van, ezenkívül az építkezések, a nemzetközi légiforgalomba való bekapcsolódás is ezt a remélt fejlődést célozzák.

Nedeczky Ferenc.

LEGUJABB

A magyar kormány üdvözlő nyilatkozata az új pápának

A német sajtó egyik vezető lapja az egyház és állam közötti békét reméli XII. Pius tevékenységétől

Budapestről jelentik: Gróf Teleki Pál miniszterelnök pénteken délelőtt megjelent a budapesti pápai követségen és Angelo Rotta pápai nunciának kifejezte a magyar kormány szerencsekívánatait XII. Pius megválasztása alkalmából.

Frankfurtból jelentik: A Frankfurter Zeitung XII. Pius pápa megválasztásával kapcsolatban azt írja, hogy a megválasztás szakítást jelent azzal a régi gyakorlattal, mely szerint a pápai államtitkár nem szokták az előbbi pápa utódjává tenni. A továbbiakban azt írja, hogy nem lehet biztosra venni, vajjon múltja révén XII. Pius pápára ráillik-e világi értelemben a diplomata és politikus neve. Ha egyes külföldi államok Pacelli megválasztásával ab-

ban bíznak, hogy az új pápa politikai tevékenységet fog kifejteni — azt XII. Pius pápa meg fogja cáfolni. Inkább az vehető biztosra, hogy ő a maga kétségtelenül nagy diplomata tehetségét nem az egyház és állam közötti harcban, hanem a béke érdekében fogja kifejteni.

Hála kifejezése az új pápa nevében.

Rómából jelentik: XII. Pius pápa a Pius név választását a bibornoki testület előtt azzal indokolta, hogy egész pályafutása két Pius nevű pápa uralkodása alatt történt. Másrészt azért is választotta e nevet, mert különös hálaival gondolt XI. Piusra, aki iránta mindig nagy szeretettel viseltetett.

A Semmitőszék elvidöntést hozott, hogy a zsidók állampolgári helyzetének felülvizsgálásáról szóló rendelet törvény nem alkotmányellenes

Bucuresti. Saját tud. A Semmitőszék egy Marcus József nevű zsidó ember fellebbezésével kapcsolatban tegnap elvi jelentőségű döntést hozott. A fellebbező arra hivatkozott, hogy az 1919. évi kisebbségi szerződés az állampolgársági jogról alaptörvény erejével intézkedett s így alkotmányellenes a zsidók állampolgári helyzete felülvizsgálására vonatkozó újabb

rendeletek. A Semmitőszék döntése ezzel szemben kimondta, hogy a belső zsidó lakosok állampolgársági helyzetének felülvizsgálásáról szóló rendelet törvény és ennek végrehajtási utasítása alkotmányos intézkedések, mert nem állanak ellentétben sem az 1923. évi, sem pedig az 1938. évi alkotmánnyal.

Megkezdik az olasz-francia kibékülés tárgyalásait

A római francia nagykövet Párizsba utazik a tárgyalások előkészítésére. — Riadában negy olasz katonai korosztály behívása miatt

Párizsból jelentik: A párizsi olasz nagykövet, aki néhány napot a nemzeti Spanyolországban töltött, most tért vissza Párizsba. A nagykövet közölni fogja a francia kormánnyal Mussolininek a spanyolországi olasz önkéntesek visszahívására vonatkozó tervét. Francois Poncet római francia nagykövet a hét végén Párizsba utazik, hogy előkészítse a francia-olasz megbékélési tárgyalásokat. A tárgyalások megindulásának előfeltétele a sőtőháború megszüntetése és a libiai csapatösszevonások csökkentése.

Londonból jelentik: Csütörtökön este nagy riadalmat keltett az angol fővárosban az a hír, hogy Olaszországban több korosztályt fegyverbe szólítottak. Pénteken reggel a lapok megnyugtatásként közölték, hogy Olaszország csak 4 korosztályt hívott be, még pedig azokat a korosztályokat, amelyeknek tagjai a háborúban születtek. A 4 korosztálynak létszáma körülbelül 300 ezer emberre tehető; ezek március 1-én vonultak be néhány hónapi katonai kiképzésre. Kiképzés után hazabocsátják őket.

Megállapítják az angol lapok hogy az olasz kormánynak ez az intézkedése nem jelenti az általános helyzet kiélezését.

ANGOL LAP A NÉMET GYARMATOK VISSZADÁSÁT SÜRGETI

Londonból jelentik: A „Daily Express” csütörtöki számában feltűnő cikk jelent meg,

amely a német gyarmatok visszaadását követeli. Vissza kell adni a gyarmatokat Németországnak — írja a lap — mert ezek a gyarmatok nem képezik Anglia tulajdonát. Nem kebelezhetjük be németektől elvett gyarmatokat az angol világbirodalomba, mert ezt a bekebelezést lehetetlenné teszik azok a feltételek, amelyek mellett annak idején ránképztek a gyarmatokat. Azért vettük át őket, mert az a kijelentés hangzott el, hogy Németország nem képes kormányozni gyarmatait. Minthogy most már elismertük Németországnak jogait és képességeit, vissza kell adni a gyarmatokat — fejezi be cikkét az angol lap.

Orkán dühöngött Indiában

Darbanga környékén elpusztult az egész termés

Kalkuttából jelentik: Darbanga környékén óriási erejű vihar pusztított. A hatalmas vihar több falut elsodort. Az eddigi jelentések szerint a pusztító orkánnak 25 halálos áldozata és számos sebesültje van. Ezenkívül a termés az egész környéken megsemmisült.

Nagyköveti rangra emelték a bucuresti görög követséget

A Balkánszövetség összes államaiban kölcsönösen megtörténik a diplomáciai képviselő rangemelése.

Bucuresti. Saját tud. A görög kormány a bucuresti követséget nagyköveti rangra emelte. Collas, Görögország új nagykövete, csütörtökön nyújtotta be megbízólevelét a királynak, ünnepélyes külsőségek között.

Collas a királyhoz intézett beszédében a következőket mondta:

— A Balkánszövetségi államok egymás fővárosaiban működő követségeinek nagyköveti rangra való emelése kihangsúlyozza a négy állam közötti szoros szolidaritást.

Ugyancsak tegnap volt Kivikoski, új finn követ megbízólevelének átnyújtása.

Anglia küldöttje március 17-én megkezdí tájékoztató körútját Európa északkeletén

Londonból jelentik: Hivatalos jelentés szerint Hudson államtitkár március 17-én európai körútra indul. Az angol államférfi Berlinben március 17-én, Varsóban 18—22-ig, Moszkvában 26—28-ig, Helsinkiben 29—31-ig, Stockholmban április 1—3-ig tartózkodik. Körútjára elkíséri Aston Gwatkin és több főtisztviselő szakértő, valamint a felesége is. Hírek szerint Hudson államtitkár beható jelentéseket készít útjáról s azok rendjén foglalkozni fog a gyarmati kérdésekkel is.

Göring porosz miniszterelnök Olaszországba megy egyhónapi tartózkodásra

Ciano gróf hazaérkezett

Berlinből jelentik: Hivatalos közlés szerint Göring porosz miniszterelnök pénteken délelőtt elindult San-Remóba. A hivatalos jelentés úgy tudja, hogy Göring miniszterelnök csak egészségének helyreállítása céljából utazik a Földközi tenger partján levő olasz furdőhelyre. De jól értesült körök azt is tudnivaló, hogy Göring San-Remóban jelentős tanácskozásokat fog folytatni olasz vezető politikusokkal. A porosz miniszterelnök egyébként egy hónapig szándékozik az olasz tengerparton tartózkodni és üdülésének befejezése után, hír szerint, előbb Rómába, majd Tripolisba utazik.

Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter pénteken reggel 9 órakor érkezett vissza lengyelországi látogatásáról Rómába.

A szudéta-német terület arányában Cseh-Szlovákia megosztotta nemzeti bankja aranykincsét

Áprilisban megkezdik a Cseh-Szlovákián át vezető németbirodalmi gépkocsi-út építését

Prágából jelentik: Beavatott cseh-szlovák körök szerint Németország és Cseh-Szlovákia között megegyezés jött létre, amelynek értelmében Cseh-Szlovákia a maga nemzeti bankja aranykincséből 390 millió csehekrona értékű aranyat enged át Németországnak. Ez az átengedés a szudéta-német területek után járó osztályrész fejében történik. Cseh-Szlovákia aranykészlete egyébként összesen 2360 millió csehekronára rug.

Bécsből jelentik: A Cseh-Szlovákián át vezető 74 kilométer hosszúságú német birodalmi gépkocsiút kiépítését áprilisban megkezdik.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Nagyvárad, Károly király-ut. 5 szám.

CENZURAT